

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiss Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. VI. Quomodo fieri potuerit in comprehensibilis hæc unius omni &
nihili in persona Jesu Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

ARGUMENTUM.

Quomodo fieri potuerit incomprehensibilis hac unio
omnis & nihili in Personâ JESU Christi.

ARTICULUS VI.

Magnum prodigium est omnipotentia Dei, quod unierit omne & nihil in personâ JESU Christi.

NE speres obtenturum te perfectam cognitionem omnium sublimium & profundorum mysteriorum, quæ in se complectitur sola Persona JESU Christi. Quis comprehendere posset vel explanare admirabilem unionem, quæ facta est inter exilitatem Sanctissimæ Humanitatis, inclusæ in utero Matris Virginis, & inter immensam magnitudinem Verbi æterni? cum hæc duo sint termini infinito intervallo à se invicem distantes, eâ ratione, quâ omne distat à nihilo quis capere possit, quomodo inter se uniantur? est hoc opus brachij Omnipotentis Dei, infinitum postulans robur, ad conjungendum invicem tam arctè illa, ut ambo uniantur in eadem Personâ, & uniantur modo tam incomprehensibili, ut nihil sit in uno, quod non perfectè uniatum cum omni eo, quod est in altero.

Fecit mihi magna, qui potens est, Luc. 1.

Comparatio luculenta ad declarandam magnitudinem prodigij.

Qui monstraret tibi, ingentem montem, & centum stadijs ab hinc parvum granum arenæ, tibi que diceret: Uniam montem hunc & illud arenæ granum tam arctè inter se, ut nihil sit in toto monte, quod non tangat totum arenæ

R. P. Isaac Consultat. Tom. III.

granum, quodque inclusum non sit in illo, ita quidem, ut ipse vel minimum propterea non perdat ex suâ magnitudine: Et etiam volo, ut nihil sit in parvo arenæ grano, quod non tangat totum montem, quodque non intimè uniatum cum omni eo, quod ipse est, quin tamen hoc idcirco aliquid perdat ex suâ parvitate. Quid diceres? an judicares id fieri posse? &posito, quod videres id factum, an cessare posses, quin admirareris potentiam & sapientiam ejus, qui conficere potuisset tam ingens prodigium? si ulterius tibi diceret, est aliquid, quod magis adhuc stupendum tibi videbitur. Noveris, quod parvum hoc arenæ granum & decumanus hic mons, non misceantur nec confundantur invicem, sed quodvis ipsorum semper conservet totum suum esse distinctum ab esse alterius, quamvis tam arctè inter se uniantur, ut mons sit arenæ granum, & granum arenæ sit mons: Quis super tuum percelleret animum? Nonne videretur tibi prorsus in comprehensibile?

Et nihilominus, quid totum
Yy hoc

hoc sit respectu ejus, quod Omnipotens Dei brachium operatur in personâ JESU Christi. Divinitas est mons tam sublimis, ut immensus sit in suâ magnitudine, ita ut ipsemet Deus videre non possit ipse vel terminum vel circumferentiam, eòquòd nec hanc nec illum habeat. Humanitas e contra est velut arenæ granum, vel minimus pulvisculus: *Pulvis es, & in pulverem reverteris.* Metire, si vellis, distantiam, quæ est inter utramque, invenies hanc esse infinitam; & nihilominus Omnipotentia Dei illas tam arctè conjunxit, divina ipsius sapientia illas tam intimè univit, infinita ipsius bonitas nodo tam stricto ipsas simul illigavit, ut ambæ non sint, nisi una eadèmq; Persona.

Magis adhuc stupendum est, quòd, licet divinitas infinita ratione sit magna, & humanitas infinita quasi ratione parva; nihil sit in divinitate, quòd non intimè sit unitum Humanitati, quòdque inclusum in ipsâ non sit secundum totam suam plenitudinem, uti Magnus Apostolus manifestis verbis nos docet? *In quo habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter*; quòd minùs idcirco ex suâ magnitudine deperdat vel minimum, Et similiter nihil est in Humanitate, quòd non attingat totam Divinitatem, eòquòd intimè cum illâ totâ & integrâ uniat, quin propterea evadat ma-

ior in esse suo proprio, in essentia suâ. An capis hoc prodigium, quòd omnes in cælo Angelos æternâ admiratione tenet defixos, eòquòd comprehendere illud non possint. O potentia admiranda magni Dei, quem adoro, quæ potuisti! ô sapientia infinita Dei mei, quæ novisti! ô Bonitas ineffabilis, quæ ex summo erga me amore sic unire voluisti immensam magnitudinem Divinitatis tuæ, cum summâ humanitatis meæ exilitate! Itane eòusque amas me, ut non solum similem te reddas mihi, sed eandem mecum rem secundum naturam; Siquidem tu es homo, & ego sum, homo, ejusdem sicut tu naturæ. O infinita dignitas hominis! qui bene agnosceret te, an vivere unquam posset bestiarum more? ô benignitas! ô ineffabilis erga hominem Dei bonitas! qui attentè consideraret te, nonne cor suum dies noctesque succendi vellet & consumi flammis amoris divini?

Ausculta adhuc aliquid, quòd cætera omnia prodigia transcendit. Hæ duæ res tam longè à se invicem ex conditione suâ naturali distantes, divinitas inquam & Humilitas, tamque propè sibi invicem conjunctæ, tamque arctè per stupendum gratiæ miraculum inter se unitæ, non miscentur, nec confunduntur inter se invicem, quælibet ipsarum retinet id omne, quòd sibi est proprium:
Divi-

Abundantia bonitatis Dei in hoc mysterio vehementer excitat cor ad ipsam amandam.

Goloff. 2.
v. 9.

pende
veritates,
que attoni-
tam red-
duat
mentem, si
bene confi-
derantur.

Divinitas retinet omnes suas excellentias, & Humanitas retinet omnes suas infirmitates; & nihilominus qualibet confert alteri id omne, quod habet, ita ut fiat quasi ipsi proprium, & verum sit dicere de uno, quod dicitur de altero. Dicitur liberè, quia dicitur verè: Deus est infirmus, & Homo est Omnipotens; Deus est natus in medio temporum in vili stabulo, & Homo nascitur ab aeterno in medijs splendoribus Sanctorum, in utero Patris: Deus patitur, Deus moritur in cruce supra montem Calvarie, morte pœnosâ & probrosâ, & homo est impassibilis, aternus, immortalis; & nullum malum appropinquare potest tabernaculo Majestatis ipsius: Deus esurit, Deus sitit, Deus manducat alimenta terræ; & Homo est principium vitæ, est ipse proprium suam alimentum, & est ille, qui aperiens manû suam dat escam abundanter omnibus creaturis, & implet omne animal benedictione.

O Deus! quale idioma est hoc? & quid dicent omnes tum Angeli, tum homines, si audirent hæc verba, & nescitent profunda Mysterij Incarnationis arcana? quomodo audire possent absque horrore, quod Deus sit infirmus quod nascatur in stabulo, quod moriatur in cruce, quod sit agnus, quod patiatur sarnem & stium, si ignorarent hunc Deum, de quo loquor, esse Hominem, & in Humanitate

suâ, & non in suâ divinitate pati hæc omnia? & quomodo tolerare possem, si mihi dicitur, quod homo sit omnipotens, aternus, impassibilis, immortalis, & inexhaustus fons vitæ, omniumque bonorum, nisi scirem, hunc hominem, de quo hæc audio, esse Deum, & in divinitate suâ, & non in suâ Humanitate has omnes possidere excellentias? portige veritates nostras Christianas sapientissimis quibus in mundo viris examinandas; sint ipsorum milia, sint decies milleni acutissimo præstantes ingenio, & omni scientiarum humanarum exculti disciplinâ, sed qui nullo imbuti sint fidei lumine, tam procul abest, ut quidquam ex illis sint comprehensuri, ut indè potius sint offendendi & non mediocriter scandalizandi: Dum interim tu, qui non nisi simplicem agis hominem, ut qui nunquam frequentaveris scholas, non nisi solo illustratus fidei lumine, comprehendes & capies tam abundè illas, ut non solû ex illis non sis offendendus sed oblectandus mirificè, & summo perfundendus gaudio: Et si sapientes hi præbere se vellent dociles ad recipiendum fidem, quam proponere ipsis posses, quamvis non posses hanc illis conferre (cum Dei solius sit conferre illam) evaderent ipsi discipuli tui, tyrones tui, & tu fores ipsorum Magister, edocurus ipsos tam sublimes veritates

res, eòsque illa omnia, quæ suis ipsi studijs addiscere potuerunt, transcendent, ut fassuri libenter essent, quod absque tuo auxilio, mysteriorum horum profunditatem assequi nunquam potuissent.

Quid actum fuerit in animo boni hujus senis, dum explanabam ipsi hæc omnia, quæ maximâ auscultabat cum attentione, planè nescio, eòquod obmutuerit, immobilis manens, & quasi totus stupefactus & attonitus: Et ego, qui judicabam ipsum magnâ cum difficultate portare molem tot magnarum veritatum; quas sapientissimi quique minùs comprehendant, quam admirentur, conabar imminuere ipsius difficultatem, proponendo ipsi aliqua evidentia exempla, quæ facilitate aliquâ ratione ipsi poterant intelligentiam hujus, quod difficilimum erit in hoc mysterio.

Difficiliter comprehendis, dicebam ipsi, quod infinita magnitudo Dei sese unièrit cum exilitate & parvitate Humanitatis nostræ, quodque hic etiam tota sit inclusa abs eo, quod quiquam amittat magnitudinis suæ. Nonne simile quid cernis in rebus etiam naturalibus? Aspice eodem tempore noctis admodùm serenæ, & videbis illud totum refertum stellis collucentibus sæcularum more; videbitur id tibi tantæ amplitudinis, ut integra terra non sit nisi parva quædam moles suspen-

Exemplum manifestum, quod juvare potest ad credendum mysterium nostræ fidei circa argumentum Incar-

sa, in magnorum horum spatio. nationis Verbi æterni.
rum medio; corpus tuum majus non erit sabuli grano in medio totius terræ, & oculi tui non erunt nisi velut duo parvi atomi; nihilominus mediætas cæli cum omnibus suis astis, quorum nonnulla centies majora sunt universâ terrâ, collocabit se totam integram in parvâ oculorum tuorum pupillâ, quin aliquid suæ deperdat magnitudinis, vel oculi tui aliquam sentiant plenitudinem sese incommodantem: Oportet totam hanc cælorum magnitudinem tuo uniri oculo, illique includi, eòquod videas ipsam. Hoc prodigium naturæ, quod tam perfecte unire novit rem maximam cum minimâ, ne tamen imminueret unam, & majorem redderet alteram, deducit paulisper in cognitionem, quâ ratione infinita magnitudo divinitatis perfectissimè se unièrit cum parvitate nostræ Humanitatis in Personâ JESU Christi.

Si vel leviter imbutus es Philosophiâ, dicere mihi posses, nec esse corpus, nec substantiam cæli, quæ se ita arctatam collocet in oculorum meorum pupillam, sed solum esse aliquam speciem, vel imaginem quandam subtilissimam illa repræsentantem; & diceres verum: Sed similiter responderem tibi, quod, si Deus includere potest vastissimam cælorum amplitudinem in parvâ oculorum nostrorum pupillâ, mediante par-

Æquum est credere, Deum facere posse, quæ nos non possumus comprehendere.

vā specie illas representante, includere etiam possit totam immensam divinitatis suæ magnitudinem in parvo spatio Sanctissimæ Humanitatis; eodquod nihil impossibile sit Deo, uti asserit Angelus Sanctissimæ Virgini circa argumentum Mysterij Incarnationis; *Quia non erit impossibile apud Deum omne Verbum.* Nonne æquum omnino sit, concedere, quod Omnipotentia Dei infinita operari possit portenta, quæ nostrum excedant captum? Eheu! si ipsius Omnipotentia non patet latius exilitate nostri intellectus, non magnum quid foret.

Luc. 1. v.
37.

Consideratio pia nobis facienda.

Id difficultatem mihi non parit, falsus est ingenuè; eodquod credendum sit velut articulus fidei, quod Deus includat totam Sanctissimam Humanitatem suam in Sanctissimo Sacramento, sub minima particulâ Hostiæ; plus ergo difficultatis non patior, credendo, quod totam suam divinitatem includat in Sanctissimâ Humanitate in Mysterio Incarnationis; omnes veritates, quas edocet nos Ecclesia, ostendunt mihi tantam bonitatem in Deo, ut difficultatem non habeam illas credendi: Sed experior afflictum cor meum, & oppertam dolore animam meam, quod videam, fecisse Deum tanta pro me, meque facere nihil pro ipso; Ingens est dolor mihi, quod videam, ipsum tanto honore affectisse me, ut esse

voluerit & mihi similis, & frater meus in naturâ humanâ; & ita ego me ipsum vilificem, ut non abhorream vitam agere brutalem, & bestiarum in morem: Dolor meus est, quod aspiciam, ipsum tanto erga me ferri amore, meque tam exiguum referre ipsi: Ecce quid meam affligat animam, quid ræore ac fastidio oppimat cor meum. Siquidem, ex eo, quod non tanto polleam ingenio, non tantâ excultus sim scientiâ, ut bene comprehendam omnem magnitudinem mysteriorum Religionis nostræ, non mea me arguit conscientia; & spero, me propterea non condemnandum fore à Deo.

Sed quando considero, quod, quamvis rudis sim ingenio, æque tamen cor habeam ac sapientissimus quisque in mundo, quodque possem amare tantum ac ipse, & magis ipso, si vellem; quodque tandem Deus non aliud præcipiat mihi, in magno legis suæ mandato, quod complectitur cætera omnia, nisi ut amem ipsum ex toto corde meo: Interrogo me ipsum, cur igitur non adimplem illud? an ideo, quod Deus tuo dignus amore non sit, tuque hunc impertiri velis cuiquam alteri, qui magis dignus sit illo? an ideo, quod satis efficacia ipsum amandi non habeas incitamenta, in tot ac tantis, quos tibi exhibuit, infiniti amoris excessibus? An quisquam

Efficacia motiva, quæ urget nos debent ad amandum Deum.

Y y 3

quam est, quem amaverit magis, quique magis te sit illi obstrictus: Responde mihi ad hæc. Posito etiam, quod nihil fecerit pro te, promissiones, quas tibi facit, si ipsum amate, si ipsi servire velis; bona infinita, quæ comparavit pretio sui sanguinis, quæ tuis consignat manibus, quorumque semper tibi fontes servat apertos, non extiment te ad ipsum amandum? an quenquam invenias, qui tantum amat amorem? Quid habes, quod respondeas mihi?

Confiderandum bene, quid fecerit Deus pro nobis in incarnatione sua.

Ulterius progredior, & dico intra me ipsum: quando Deus meus nunquam fecisset aliquid pro me, quando nihil ab ipso sperandum haberem in æternitate; aspicere ipsum solum in statu, quod redactus est amore mei, nonne sufficiat ad emolliendum duriciam cordis obstinatissimi? Novi, ipsum esse Deum Omnipotentem, qui aspiat terram, & faciat eam tremere, qui tangat montes, & faciat fumigare illos ex igne, quem in ipsorum accendit visceribus: Novi ipsum esse infinitam planè Majestatem, coram quâ Angeli celorum se annihilant ex reverentiâ, ex timore, ex obedientiâ; & video, quod deposito omni Majestatis suæ splendore, induerit se carne meâ, cunctisque miseriarum meatuum humanarum centonibus, ut se in omnibus redderet mihi similem. Video, quod abscondens terribilem æternitatis suæ magnitudinem,

factus sit parvus Infans, cui non sit nisi suavitas & mansuetudo, qui aliam non valeat inferre vim, nisi extendendo parva sua braciola, & blandiendo omnibus se convenientibus. Video, quod donec semih in hoc statu, quod non contentus esse in manibus meis, supra cor meum, & in ore meo, velit ingredi usque in pectus meum, quod indaget & quærat regionem cordis mei, ut propius conjungat se illi, magisque luculenter ostendat ipsi amorem suum: Loquor ipsi in hoc statu, & ut emolliam duriciam cordis mei, interrogo ipsum.

Quis redegit te in pauperem hunc statum, ô Supreme Monarcha rerum omnium: Quis te ita exspoliavit, depressit, debilitavit, & propemodum annihilavit? O Omnipotens Creator mundi! quis igitur ita te totum immutavit in dulcorem, in teneritudinem, in bonitatem erga me? attribuere id alteri non possum, nisi maximi amoris, quo prosequeris me, abundantiz: Video illum, tango illum, experior illum, dubitare de eo non possum. Quando igitur hæc omnia propono miserabili cordi meo, dumque video, non emollii ipsum, non liquefieri in magno hoc igne, ac si durius esset ære; exprobro ipsi abominandam ingratitude suam, cujus & nullam afferre mihi potest excusationem: Quocunque me verto, effuge:

Omnino inexcusabiles sumus nisi amemus Deum ex toto corde nostro.

Art
est o
gere
quod
ut au

fugere nequeo; cumque tam vicedem mihi indulgere non possim ingratitude, patior tormentum, quod affligit me usque ad mortem.

Admirabar plenus tamen solatio, aspiciens tam eximios affectus in vitro simplice, quos tantò minus suspectos habebam, quòd exploratum esset, ipsum nullo usum

dolo, sed locutum nobis fuisse ex abundantia cordis sui: Hinc magno exarsi desiderio mitigandi dolorem ipsius, proponendo ipsi talia, quæ augere poterant ipsius amorem ex aspectu magni hujus mysterij: Et idcirco dicebam ipsi, ut

sequitur.

* * *

ARGUMENTUM.

Quantum teneamur amare Deum, qui factus est quòd sumus, ut essemus, quòd ipse est.

ARTICULUS VII.

Ars artium est obstringere ali- quod cor, ut amet.

AXioma est, & verum est, quòd ars sit artium nôsse moderari & gubernare animas: Nobiles hæc nostrum ipsorum partes tam studiosè sectantur privilegium libertatis suæ, ut, cum credant se natas esse ad vivendum absque ullâ submissione, quòdque, si amplecterentur aliam vivendi rationem, injuriam inferrent tum nobilitati stirpis suæ, tum suis possessioni privilegij, prætendant habere jus, contra quòd præscribi non possit, non solum subtrahendo se omni obedientiæ, sed etiam non submitendo se, nisi propriæ suæ gubernationi, moderationi ac regimini. Quamvis approbem axioma hoc velut consentaneum veritati, nihilominus potius dicere, quòd ars sit artium lucrari & flectere posse animas, illisque persuadere, ut ament illud, quòd

non amant. Quam magis evidentem vellemus huius veritatis probationem, quàm videre, quòd Deus, qui Omnipotentiam, Sapientiam, & bonitatem infinitam suis constringit manibus, illasque impendit, ad lucrandum nostras animas, obstringendumque illas, ut se ament; quòdque tamen non obtineat exoptatum consiliorum suorum eventum. Quid enim ad hunc assequendum non facit?

Tria sunt, quæ creduntur esse idonea ad conciliandam, fovendam & perficiendam amicitiam inter duas personas, similitudinem, familiaritatem & beneficia. Similitudo conciliat ipsam, ipsamque facit primò nasci; duæ res similes sunt propemodum res eadem, & quantò magis sunt similes, tantò sunt magis & eadem res. Familiaritas illam fovet, illamque ample-

Tria efficacia media, quæ Deus adhibet, ut amari se faciat ab hominibus in Mysterio Incarnationis.

Et